

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kövcs Antal*

Cím: *Kaszap István*

Forrás: *Pesti Újság*

Bp

(Hely)

1942 április

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(C)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Kaszap István

Idő

1942

Személy

Kaszap István, a magyar ifjúság új pártfogója

Különös légkör terjeng a szobában, amelyben Kaszap István utolsó napjait és óráit töltötte. Tiszta és nemesítő légkör, amely foglyul ejt, megigéz és magasabb szférákba emel. A pamlaggal szemben, ahonnan a kórházba vitték, hogy még az éjjel visszaadja tiszta lelkét az Úrnak, a kereszt, amelyben betegségében vigaszt keresett és talált, az íróasztala fölött fehér rózsákkal díszített arképe, ágya helyén pedig szerzetesi képe a felírással: „Földi életünk legnagyobb értéke a néma, panasz nélküli szenvedés”. A szerény szoba minden könyve, bútor és emléktárgya rá emlékeztet, tisztaságot lehel és most halála után úgy hat, mint üzenet egy szebb és jobb világból...

Beszélgetek édesapjával és húgával. Beszélgetésünk „Pista” körül forog. Így beszélgethettek a katakombák keresztényei vértanúi testvérükről, gyermekükről és így beszélgethetett Szent Monika fiával, Agostonnal az ostiai tengerpart egy villájában, mikor Agoston új életet kezdett. Kierlik az apa szavából a fájdalom

fiának korai elhunytán, de a fájdalomat enyhíti és megdicsőíti az öskeresztényi hit, hogy Pista fia rövid életével, betegségével és halálával eszköz volt a Gondviselés kezében és Isten nagy terveit szolgálta...

Mint bármelyik diák...

Kaszap Pista, akinek nevét ma már nemcsak Európa, hanem minden világrész katolikus ifjúsága ismeri, 1916 március 25-én, Gyümölcsoltóboldogasszony ünnepén született Székesfehérváron. Szüleinek harmadik gyermeke volt. Őt még két kis huga követte. Kiskorában kedves és vidám volt, de ha bántották, mérges és makacs is tudott lenni. Középiskolai tanulmányai közepesen indultak. A VI. osztályban egy elégtelen is csúszott felévi bizonyítványába. Ez volt középiskolai tanulmányainak mélypontja, egyben innen indult el felfelé való ívelése. Az „elégtelen” bántotta önértetét; elhatározta, hogy változtat a dolgon. A nyárra külön munkaprogramot állított össze, különös tekintettel a nyelvek tanulására. Elhatározásának az volt az eredménye, hogy fokozatosan feljavult és az érettségit színjelenen tette le.

Kaszap Pista lelkes cserkész és

kitűnő tornász volt. Mint cserkész, minden nyáron táborozott, mint tornász pedig edzette magát, hogy tornaversenyeken az elsők közé felküzdje magát. Tornateljesítményét a KISOK 3 nagy arany, egy kis arany, egy nagy ezüst, egy kis ezüst és egy kis bronzéremmel tüntette ki. Azonkívül elnyerte a MOTESZ nagy bronz- és 3 kis bronz- és az ARAK (Alba Regia Atlétikai Klub) 2 nagy bronzérmét is. 1934 március 17-én a székesfehérvári bajnoki tornaviadalon az összes szerek versenyén kívül a lógyakorlat és a magaskorlátversenyben is rajtnoki nevezést nyert. Így lett a dunántúli kerület ifjúsági bajnoka.

Miben különbözött Kaszap István többi diáktársától?

Kaszap Pista látszólag nem különbözött semmiben diáktársaitól. Valójában azonban már kisdíák korában is magában hordta a nemes és tiszta eszmények után való lelkesedést és az elhatározást, hogy életét ezekhez az eszményekhez igazítja. Már kisdíák korában rendszeres naplót vezetett, amelyben nem annyira az egyes eseményeket, mint inkább egyéniségének és lelkeségének a kialakulását jegyezte fel.

Naplójegyzeteiből megismerjük lelke minden rezdülését, bontakozó jellemének minden árny- és fényoldalát. „Általában pajkos fiú voltam — írja egyhelyt —, de nem romlott. Bosszantottam tanáraimat; izgalmas drukkolások, kellemes vakációk, nagyszerű fiás kalandok tették örökké kedvessé gyermekkoromat.” Máskor azt írja: „A torkosságot kéküzdöttem, bosszantást, sértést nem viszonoztam, gyáva vágyomat leküzdve, hitemet megvalloítottam.” Mint nyolcadikos, azt írja: „A szívöröm senge, kényes virág, mely tönkremegy a pénztől, feltört hírnévtől megmérgezett, gyönyörtől érzéketlenné vált keblekben; azonban pazar pompában virágozik a nemeslelkű emberekben, akik előtt csak egy ól lebeg: a legszegényebb, a legszentebb: az örök Isten.” Jellemét különösen a következő mondatok árulják el: „Szomorúság fogja el lelkemet, mikor látom társaim csalásait, hallom trágár beszédüket, káromkodásukat, léha felfogásukat. A legjobban bánt a jeles tehetségük teljes magasabb ambíció és akaratlansága.”

A jezsuiták zugligeti ujoncházában

Csoda-e, ha ilyen tiszta érzület és eszményi gondolkodás Kaszap Pista lelkében a magasabb hivatás utáni vágyat érlelte meg?

1934 július 31-én vonult be a jezsuiták zugligeti noviciátusába. Mint naplójában írja: „Nagy zajjal, mivel gumi nélkül szűkölködő csukáim éktelenül klappoltak.”

A jezsuita rend katonás szelleme nagyon megfelel határozott és férfias egyéniségének.

Ugy érezte, hogy megtalálta azt, ami után szíve vágyott. „Mennyországunk” nevezi feljegyzésében az ujoncházat, amelyben lelkiileg felkészült a jövő nagy feledataira.

„Közepszerűség nem vezet célhoz: vagy szent, vagy meghasonlott!” — volt a jelszava.

Töretlen energiával nyesegette le jellemének a világból tudott egyes ferdeségeit és kinövéseit. Rövid idő alatt annyira haladt az önmegszentelődésben, hogy kiegyensúlyozott lelkeségével, kiforrott férfijellemével az ujoncoknak példaképévé vált. Ebből az időből származó naplójegyzetei olyan tökéletességről tanuskodnak, amely az ifjúsági szentek életére emlékeztet. Jellemének kialakulásával párhuzamosan haladt szellemi önképzése. Megtanult németül, franciául és spanyolul és különös szeretettel készült a noviciátust követő három bölcséleti évre, mert — mint egy barátjának írta — a bölcsélet „a legklasszabb tudomány”.

„Isten szenvedéssel javít és gyógyít”

Kaszap István elmélkedési jegyzeteiben azt írja: „Isten a szenvedéssel javít és gyógyít”.

Amikor ezt a mondatot leírta, aligha gondolta, hogy hamarosan alkalmat lesz igazságát magán kitapasztalni. Kaszap István, aki diákorában makkegészséges volt, a noviciátusban megbetegszik. Betegsége szenvedésekkel teli volt.

Kinjai élte utolsó hónapjait hosszú haláltusává tették.

1935 március 17-én kórházba szállították, ahol súlyos operáció várt rá. Szenvedései közepette is mindig jó-

kedvű, vidám és betegtársaira a legjobb hatással volt. Súlyos betegségében mindennap elmondotta a Te Deumot. Közben betegségében átmenetileg javulás következett el, de az év végére állapota újból rosszabbodott. Újból kórházba vitték és megoperálták. Azonban az operáció már nem segített rajta. Állandóan a lélekzéssel küzdökdi. A küzdelem a levegőért mind kínosabb és kilátástalanabb lesz. Mivel beszélni nem tud, papirosra írja gondolatait. „Nagyon nehéz a lélekzés” — írja hullámvonallal aláhúzva. Majd pedig „gyönni nem tudok . . . utolsó kenetet kérek.” Utolsó üzenete szüleinek és testvéreinek szól. Azt írja nekik:

*Isten veletek!
Odafenn találkozunk.
Ne sírjatok, mennyei
születésnap ez.
A Jó Isten áldjon
meg benneteket.*

Kaszap István a székesfehérvári sós-tői temetőben pihen. Sírján soha el nem hervad a virág. Tisztelői sűrűn látogatják. Számosan bajukban hozzá folyamodtak segítségért és meghalgattatást találtak. Székesfehérvár egyházmegyéje mozgalmat indított boldoggá avatására. Az erre vonatkozó iratokat és adatokat már összegyűjtötték és Rómába továbbították.

*

Súlyos időket élünk. Ezek az idők egész férfiakat követelnek.

Mintha isteni gondviselése különös kegye volna, hogy ezekben az időkben Kaszap Istvánban a magyar ifjúságnak olyan példaképet adott, amely száz és száz magyar ifjában a magasabb eszmék utáni vágyat máris felébresztette. Életrajza, amely most 4. kiadásban jelent meg és sokezer példányban forog közkezen, ékes bizonyítéka annak, hogy rövid életével, tiszta ifjúságával és hősiességével a magyar ifjúság követendő példaképévé vált.

Kövér Antal